

Παλαιολιθικό Σεμινάριο

Νένα Γαλανίδου

Αναπληρώτρια καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας
Πανεπιστήμιο Κρήτης

**Η Λέσβος πριν από μισό εκατομμύριο χρόνια - Οι
αρχαιολογικές μαρτυρίες από τα Ροδαφνίδια στο Λισβόρι**

**Lesbos half a million years ago – The archaeological
finds from Rodafnidia, Lisvori**

Η χρονιά που πέρασε σηματοδεύτηκε από μια έκρηξη μετανάστευσης πληθυσμών από χώρες της Ασίας και της Αφρικής οι οποίοι αναζητούν ένα καλύτερο αύριο στην Ευρώπη μακριά από το φάσμα της πείνας, του πολέμου και της εξαθλίωσης. Κομβικής σημασίας στις μεταναστευτικές διαδρομές είναι η Λέσβος, το μεγαλύτερο και πλουσιότερο σε φυσικούς πόρους νησί του Ανατολικού Αιγαίου, που βρίσκεται πολύ κοντά στην Ασιατική ακτή. Στο σεμινάριο αυτό θα μιλήσω για τις απαρχές των μεταναστευτικών ροών στα βάθη της προϊστορίας, την Κατώτερη Παλαιολιθική Εποχή, και για την πρώιμη κατοίκηση στο ανατολικό άκρο της Ευρώπης. Τα Ροδαφνίδια στο Λισβόρι Λέσβου είναι μια υπαίθρια θέση με κατάλοιπα Παλαιολιθικής δραστηριότητας από το Μέσο Πλειστόκαινο. Η συστηματική έρευνα που πραγματοποιεί το Πανεπιστήμιο Κρήτης από το 2012 έχει φέρει στο φως αρχαιολογικές μαρτυρίες σε μια αλλουβιακή πεδιάδα κοντά στις θερμές πηγές του Κόλπου της Καλλονής. Χειροπελέκεις, κοπέις, άλλα μεγάλα κοπτικά εργαλεία, λιάνιστρα και ξέστρα σε τεράστια αποκρούσματα αποσπασμένα από γιγάντιους πυρήνες ηφαιστειακών πετρωμάτων έρχονται κάθε χρόνο στο φως από το υπέδαφος του Λισβορίου. Συγκροτούν το μεγαλύτερο σύνολο της Αχελαιάς τεχνοπολιτισμικής παράδοσης στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Ο εντοπισμός του στις όχθες μικρών ποταμών και χειμάρρων στις παρυφές μιας μεγάλης λίμνης καθιστά τα Ροδαφνίδια θέση όμοια με άλλες στην Αφρική, τη Συροπαλαιστίνη, την Ανατολία και την Ινδία.

Η έρευνα στα Ροδαφνίδια είναι διεπιστημονική και τροφοδοτεί με υλικό και ερωτήματα την παγκόσμια συζήτηση για τις μεταναστεύσεις των ανθρωπιδών που έζησαν πριν από μισό εκατομμύριο χρόνια. Σήμερα η Λέσβος είναι νησί, ωστόσο η κλιματική αλλαγή και η ταπείνωση της θαλάσσιας στάθμης κατά τις παγετώδεις περιόδους του Πλειστοκαίνου είχαν ως αποτέλεσμα την ένωσή της με την Ανατολία για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Ήταν τότε που μεγάλα τμήματα του Αιγαίου Πελάγους μετρέπονταν σε χέρσο, διευκολύνοντας τη μετακίνηση πληθυσμών ζώων και ανθρωπιδών. Σε αντίθεση με τους σημερινούς μετανάστες, οι οποίοι για να προσεγγίσουν την Ευρώπη ακολουθώντας πανάρχαιες διαδρομές διασχίζουν θαλάσσιους δρόμους, οι μετανάστες της Κατώτερης Παλαιολιθικής Εποχής περπατούσαν στο Αιγαίο μεταφέροντας τον πολιτισμό και τις τεχνολογικές κατακτήσεις της εποχής τους.

Τετάρτη 23 Μαρτίου 2016, ώρα 19:00

Αμφιθέατρο “Αλ. Αργυριάδης”

Κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημίου 30)

Είσοδος ελεύθερη

Υπεύθυνες διοργάνωσης:

Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη, αναπλ. καθηγήτρια Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Νένα Γαλανίδου, αναπλ. καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης